

Росенко Людмила Віталіївна

старший викладач кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну (Київ)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Модальні дієслова охоплюють особливу групу дієслів англійської мови, які у поєднанні з інфінітивами інших дієслів зображають спроможність, можливість, домовленість, дозвіл, необхідність, зобов'язання, заборону, відсутність необхідності або зобов'язання, пораду або рекомендацію, припущення, що базується на впевненості, ймовірність, повторювані дії, звички, опис основних характеристик, бажання щось робити або відмову, гіпотетичні бажання тощо.

Особливості категорії модальності та перекладу модальних дієслів англійської мови на українську мову досліджували лінгвісти Корунець І. В., Карабан І., Талан Н.І., Арміна Є.О., Помазан О.С. та інші.

Модальність –це семантико-граматична мовна категорія, що виражає ставлення або думку мовців до змісту свого мовлення через лексичні засоби (прислівники типу можливо, напевно, навряд і т. д) і граматичні (модальні допоміжні) засоби. За значенням лінгвісти розрізняють такі типи модальності:

- епістемічний, що впливає з доказів, логічних міркувань або переконань мовця;
- деонтичний, що впливає із правил чи бажань мовця;
- зовнішній, що стосується оцінки мовцем ймовірності ситуації;
- внутрішній, що стосується ставлення мовця до необхідності чи бажаності ситуації.

У сучасній англійській мові виділяють 12 дієслів, які є модальними, або ж виступають у значенні модальних: can, may, must, should, ought, shall, will, would, need, dare, to be, to have (to have got). Для кожного модального дієслова характерні свої відтінки значень. Так, дієслова must, may, might, can, could можуть виражати припущення. Сферою вжитку дієслів can і may є більш передбачувані дії. Модальні дієслова часто тісно співпрацюють з прислівниками probably, possibly, perhaps, surely. Модальні дієслова є елементом граматичного явища, але дуже часто модальність при перекладі передається суто лексичними категоріями, або у комплексі граматичного і лексичного. Під час аналізу прикладів перекладу англійських модальних дієслів українською мовою можемо спостерігати неоднозначність їхнього перекладу. Адже, модальне дієслово в англійській мові може мати відповідники в українській у вигляді іменника, дієслівної форми, прислівника чи лексикалізованих сполучень слів та інш. Необхідні лексико-граматичні трансформації використовуються перекладачем для збереження еквівалентності та відповідності перекладу, що часто є непростим завданням.

Модальність у перекладі може передаватися наступними способами:

- тими ж засобами, якими вона виражена в оригіналі, наприклад:

“There can be no possible doubt as to their intentions.” “Щодо їхніх намірів можна не сумніватися” (Дойл, 2020, 27).

“The wound upon the dead man was as I was able to determine with absolute confidence, ...” - “Смертельну рану візникові, це я міг стверджувати абсолютно точно, ...” (Дойл, 2020, 27).

“It may be the effect of this illness, but it seems to me that...” “Можливо, це наслідок хвороби. Але мені так здається, що ...” (Дойл, 2020, 27)

- іншими засобами наприклад:

We could see the marks in the wood where it had been pushed in. - На одвірку помітно було свіжі подряпини (Дойл, 2020, 18) .

- зовсім не знаходити формального вираження, наприклад:

*Otherwise your energy and attention **must be dissipated** instead of being concentrated.* - Інакше ваша увага та енергія **будуть розпорошені** замість того, щоб сконцентруватись на головному. (Дойл, 2020, 24)

*I **could tell** from his expression that he was on a hot scent...* Я **бачив** з його поведінки, що він натрапив на гарячий слід... (Дойл, 2020, 19)

*Now, I **should be very glad** if you would have the kindness to show us over the house, Mr. Cunningham.* Тепер, містере Канінгеме, я **буду щиро вдячний**, коли ви поведете нас по будинку (Дойл, 2020, 18) .

Здебільшого нелегко відобразити в перекладі те додаткове експресивне навантаження, яке воно набуває під впливом обставин і мовної ситуації. Часто перекладач відмовляється від прямого перекладу модального дієслова і вдається до використання концептуального відповідника для досягнення відповідності перекладу. Так, наприклад, дієслово «must» у значенні припущення, що базується на впевненості, перекладається дієсловом у формі минулого часу у наступному прикладі.:

*They saw that I **must know** all about it, you see...* Бачте, вони тоді вже зрозуміли, що я їх **викрив**... (Дойл, 2020, 29)

Часто модальне дієслово у формі минулого часу (could, might), за яким слідує Perfect Infinitive, перекладається реченням умовного способу минулого часу. Наприклад: “... *it is very possible that suspicion **might never have been aroused.***” “...на них, цілком можливо, **ніколи б і не впала підозра.**” (Дойл, 2020, 30)

“...*and if they **could have found** a single paper -...*” “...і **якби** вони **знайшли** одного-єдиного папірця,” (Дойл, 2020, 27)

Основним завданням перекладача при перекладі модальних дієслів англійської мови є вміння диференціювати їх значення відповідно до

контексту, щоб досягти високої еквівалентності перекладу оригінального тексту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Дойл А. К. (2020) Спогади про Шерлока Холмса: Остання справа та інші історії: пер. з англ./ Артур Конан Дойл.К.: Знання. 190с.- (English Library).
2. Doyle A. C. (2020) The Memoirs of Sherlock Holms: The Final Problem and Other Stories/Arthur Conan Doyle. Kyiv: Znannia. 190p. - (English Library).
3. Талан Н.І. (2020) Проблеми перекладу модальних дієслів з англійської на українську мову. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ»*. № 2 (20). 320-326.

Шумська Ірина Анатоліївна

викладачка кафедри суспільно-гуманітарних наук
Одеський державний аграрний університет (м. Одеса)

Ходжикян Дарина Рафіківна

викладачка кафедри суспільно-гуманітарних наук
Одеський державний аграрний університет (м. Одеса)

ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО СЛЕНГУ

Сучасні лінгвісти приділяють все більше уваги вивченню різних аспектів сленгу, який є частиною розмовної мови в англійському суспільстві. Серед сленгів різних вікових та соціальних груп молодіжний сленг є передовою частиною мови. У ньому актуалізується те, що завтра може потрапити в загальний словник. Його одночасно сила і слабкість в тому, що він дуже істотно залежить від реалій сьогодення. З'явилися комп'ютери — він сприйняв